

Billund Kommunes strategi for ejerskab til Billund Vand & Energi-koncernen

Dato: 21. september 2023

Byrådet

Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Journalnr.:

13.02.00A21
23/5916

Indholdsfortegnelse

1.	Baggrund og formål	3
2.	Generelle forhold	3
3.	Overordnet strategi for kommunens ejerskab.....	4
4.	Billund Kommunes målsætninger for/ønsker til driften.....	5
5.	Samarbejde mellem kommune og selskaber.....	7
6.	Afholdelse af generalforsamlinger i Billund Vand & Energi A/S	8
7.	Bestyrelsesmedlemmer.....	9
8.	Implementering og revision	10
9.	Vedtagelse og underskrift	10

1. Baggrund og formål

Billund Vand & Energi-koncernen (herefter når koncernen omtales samlet "Billund Vand & Energi") er stiftet af Billund Kommune i 2010 som et led i at imødekomme Vandsektorlovens krav om udskillelse af ejerskab af og ansvar for drift af vandforsyningsvirksomhed og spildevandsforsyningsvirksomhed til selvstændige aktieselskaber.

I 2012 blev Billund Energi A/S etableret som et selvstændigt selskab i koncernen med henblik på varetagelsen af ejerskabet og driften af biogasanlægget (herefter "Billund BioRefinery").

Billund Kommune har siden etableringen af Billund Vand & Energi vedvarende aktivt udøvet sit ejerskab, men ønsker nu med vedtagelsen af denne strategi at formalisere kommunens strategi og strategiske målsætninger for Billund Vand & Energi.

Formålet med vedtagelsen af ejerstrategien er således i ét samlet dokument at formalisere Billund Kommunes strategi som ejer af koncernen, at beskrive de overordnede rammerne for samarbejdet og dialogen mellem Billund Kommune og Billund Vand samt at synliggøre for Billund Vand & Energis ledelse, hvilke ønsker og forventninger Billund Kommune har til Billund Vand & Energis varetagelse af det økonomiske og driftsmæssige ansvar for forsyningsvirksomhederne og udviklingen heraf.

2. Generelle forhold

Billund Kommune ønsker at udøve et aktivt ejerskab i forhold til Billund Vand & Energi. Billund Kommune vil med vedtagelsen af denne ejerstrategi henstille til den til enhver tid siddende ledelse i Billund Vand & Energi, at ledelsen generelt træffer beslutninger ud fra hensyn til bevarelse og forøgelse af koncernens værdier, omkostningseffektivitet, beskyttelse af miljøet og herunder fremme af den grønne profil, samt relevant og omkostningseffektiv fremme af ny teknologi og nye løsninger til gavn for alle forbrugere.

Billund Kommune ønsker med ovennævnte målsætninger, at aktiverne og aktiviteterne i Billund Vand & Energi henholdsvis forvaltes og drives til størst mulig gavn for Billund Vand & Energis forbrugere og med henblik på en

samtidig forøgelse af værdien af kommunens enejeberskab til Billund Vand & Energi.

Billund Kommune har – i tråd med anbefalinger fra tidligere ministerielt nedsatte ekspertudvalg – vedtaget, at kommunens ejerskab bør være baseret på 6 overordnede principper om:

- 1) Troværdighed og legitimitet.
- 2) Respekt for bestyrelsens kompetencer.
- 3) Aktivt ejerskab.
- 4) Åbenhed og gennemsigtighed.
- 5) Hensynet til eventuelle andre aktionærers interesser (som p.t. ikke er relevant).
- 6) Fremme af samarbejdet og kommunikation mellem Billund Kommune og Billund Vand.

3. Overordnet strategi for kommunens ejerskab

Billund Kommune er 100 % ejer af aktiekapitalen i Billund Vand & Energi og har ikke intentioner om at afdække mulighederne for et egentligt helt eller delvist frasalg.

Billund Kommune har ingen ønsker om eller forventninger til, at Billund Vand & Energi fusioneres med andre forsyningskoncerner, og kommunen ønsker ikke, at Billund Vand aktivt og af egen drift arbejder i den retning.

Undtaget er mulige samarbejder eller fusioner på rent serviceselskabsniveau, som Billund Vand & Energi måtte finde nødvendige og/eller hensigtsmæssige med henblik på at fremme omkostningseffektiviteten og sikkerheden i forbindelse med både administrativ og driftsmæssig opgavevaretagelse.

Ovenstående er generelt ikke til hinder for, at Billund Kommune – hvis den rigtige fusionspartner måtte vise sig (enten ved henvendelse til Billund Kommune eller ved henvendelse til Billund Vand & Energi) – beslutter at der iværksættes nærmere analyser om fordele/ulempes ved at indgå i en egentlig fusion på forsyningsniveau. I givet fald ønsker Billund Kommune, at der nedsættes et fusionsudvalg bestående af både medlemmer

fra kommunen og Billund Vand & Energi til varetagelse af kommunens interesser og gennemførelsen af relevante analyser med henblik på at tilvejebringe et endeligt beslutningsgrundlag for kommunen.

Billund Kommune ønsker, at den strategi, som Billund Vand & Energi har udmøntet i de seneste år med et markant fokus på bæredygtighed og den grønne omstilling fortsættes samt videreudvikles i takt med samfundets ønsker og behov. Billund Kommune ønsker endvidere at Billund Vand & Energi så vidt muligt og indenfor lovgivningens rammer deltager i aktiviteter der støtter op om kommunens egen grønne strategi, klimahandlingsplan og DK2020-planer. Herunder involverer sig i samarbejder omkring sektorkobling hvor det er muligt. Eksempelvis indenfor energi, vand, varme og affald. Dels for at medvirke til lokale grønne initiativer samt dels for at styrke lokal forankring og nærhed af forsyningsaktiviteter i Billund Kommune.

I relation til forventningerne til økonomisk udbytte af ejerskabet til Billund Vand & Energi forventer Billund Kommune som ovenfor nævnt, at ledelsen i Billund Vand aktivt medvirker til at forøge Billund Vand & Energis værdi, hvorimod kommunen ikke løbende ønsker at modtage udbyttebetalinger (som i øvrigt efter gældende lovgivning heller ikke er mulig inden for vandforsynings- eller spildvandsområdet).

4. Billund Kommunes målsætninger for/ønsker til driften

Billund Kommune forventer, at den overordnede og daglige ledelse af Billund Vand & Energi varetages i overensstemmelse med følgende overordnede målsætninger:

Takstniveau:

Takstniveauet på såvel vand som spildevand skal holdes stabilt. Pludselige takststigninger kombineret med fald og stigninger igen set over en kortere årrække skal undgås. Kommunens borgere og virksomheder skal kunne forvente en stabil takst set over en meget lang årrække, idet taksten om nødvendigt kan justeres opad gradvis på baggrund af nødvendige nyinvesteringer og renoveringer; hensynet til beskyttelse af naturen og miljøet, samt hensynet til relevante serviceforbedringer for forbrugerne. Hensynet til stabilitet i takstniveauet vægter for kommunen højere end det absolutte niveau for taksten, idet Billund Vand &

Energi dog forventes til stadighed at stræbe efter størst mulig omkostningseffektivitet og dermed den lavest mulige takst på vand og spildevand.

Forsyningssikkerhed, miljø og klima:

På vandområdet skal der opretholdes en høj forsyningssikkerhed og en kvalitet af drikkevand, som er på niveau med – og helst markant overstiger – de krav, der følger af den til enhver tid gældende lovgivning. På spildevandsområdet forventes det, at kloaknettet og rensningsanlæggene til enhver tid er udbygget og renoveret i en sådan grad, at det fra spildevandsforbrugerne modtagne spildevand kan renses tilfredsstillende i forhold til gældende udlederkrav – og gerne således at spildevandsbelastningen på slutrecipienten væsentligt reduceres set over en årrække.

Billund Vand & Energi skal løbende sikre kloaknettet i en grad så genér og skader som følge af klimaforandringer fx intensive regnskyl og terrænnært grundvand minimeres mest muligt. Herunder at arbejde aktivt for at realisere kommunens vedtagne klimahandlingsplan og sikre resiliens i forhold til kommende klimaforandringer i forsyningsområdet.

Serviceniveau overfor forbrugerne:

Billund Vand & Energi forventes at opretholde et godt serviceniveau overfor alle forbrugerkategorier. Med et "godt serviceniveau" menes, at Billund Vand & Energi som et minimum skal ligge på et gennemsnitsniveau, når det samlede serviceniveau sammenholdes med landets øvrige vand- og spildevandsforsyningsvirksomheder, idet Billund Vand & Energi til stadighed bør stræbe efter at kunne tilbyde "Best practice" i vand- og spildevandsbranchen.

På både vand- og spildevandsområdet skal alle forbrugerhenvendelser besvares inden for rimelig tid, således at forbrugerne i den daglige kommunikation med Billund Vand & Energi oplever en god service. Samtidig skal alle forstyrrelser i driften, som kan være til gene for forbrugerne, være på et så lavt niveau som muligt.

Udvidelse af forsyningsområderne:

Billund Vand & Energi skal sikre, at der foretages de fornødne investeringer med henblik på at kunne tilslutte nye bolig- og erhvervsområder rettidigt og med dimensionering af kloaknet og projektering af pumpestationer mv., som giver en tilfredsstillende sikkerhed i afledningen af

spildevand fra området. Billund Vand & Energis planer og arbejder i den sammenhæng skal være koordineret med Billund Kommunes arbejde med spildevandsplanlægningen, og Billund Kommune orienterer så tidligt som muligt Billund Vand & Energi om forventede nye bolig- og erhvervsområder i kommunen.

Arbejdspladsen:

Billund Kommune ønsker, at Billund Vand & Energi skal være en attraktiv arbejdsplads, og at koncernen tiltrækker og fastholder kvalificerede og kompetente medarbejdere til gavn for virksomheden og dermed også for forbrugerne og kommunen som ejer. Egentlig konkurrence med Billund Kommune om ansættelsen af de samme medarbejdere skal undgås.

Grøn profil:

Billund Kommune ønsker, at Billund Vand & Energi fastholder og udbygger sin grønne profil. Dette kan bl.a. ske ved fastholdelse og yderligere udbygning af det markante fokus på bæredygtighed og den grønne omstilling Billund Vand & Energi har haft de seneste år. Ligeledes kan det ske ved at fremme energibesparelser og investering i ny miljørigtig teknologi på en ansvarlig og omkostningseffektiv måde. Billund Kommune ønsker endvidere at Billund Vand & Energi så vidt muligt og indenfor lovgivningens rammer samarbejder om og deltager i aktiviteter lokalt, der fremmer grønne aktiviteter samt styrker lokal forankring og nærhed af forsyningsaktiviteter i Billund Kommune.

5. Samarbejde mellem kommune og selskaber

Samarbejdet mellem Billund Kommune og Billund Vand skal & Energi være baseret på følgende overordnede principper:

1. Dialog
2. Forventningsafstemning
3. Tillid

De overordnede principper kan også med en enkelt term defineres som et gensidigt princip om "ingen overraskelser".

Dette ovenstående generelle princip om "ingen overraskelser" betyder i praksis bl.a. følgende:

- I forbindelse med kommunens varetagelse af planlægningsopgaver indenfor både vand- og spildevandsforsyningen orienteres Billund Vand & Energi rettidigt i processen, og Billund Vand & Energi forventes omvendt at komme med forslag og løsninger, der fremmer opnåelsen af kommunens overordnede planlægning.
- Billund Vand & Energi fastsætter taksterne på vand og spildevand i så god tid, at Billund Kommune gives mulighed for at kunne behandle og godkende taksterne i god tid forud for den forventede ikrafttrædelse af de nye takster.
- Når kommunen og Billund Vand & Energi indgår gensidigt bebyrdende aftaler (det kan være om køb/salg af ydelser eller aktiver eller indgåelse af samejeaftaler eller lign.) skal forberedelserne hertil foregå med åbenhed og gennemsigtighed for øje, således at alle relevante forhold bliver oplyst for den anden part, og således at der kan indgås en aftale på rimelige og sædvanlige markedsmæssige vilkår.

Kommunen vurderer løbende, om der på de enkelte forsyningsområder skal udarbejdes selskabsspecifikke årshjul for hvert enkelt kalenderår, som bl.a. beskriver specifikke fælles projekter og forventet proces samt afslutning heraf, proces for fastsættelse og godkendelse af takster mv.

6. Afholdelse af generalforsamlinger i Billund Vand & Energi A/S

Kommunalbestyrelsen i Billund Kommune har delegeret kompetencen til afholdelse af generalforsamlinger i selskabet Billund Vand & Energi A/S til Økonomiudvalget i Billund Kommune.

Der afholdes ordinær generalforsamling én gang om året så betids, at Billund Vand & Energi A/S efterfølgende kan indsende koncernårsrapporten til Erhvervsstyrelsen inden udgangen af maj måned det pågældende år.

Et flertal i Økonomiudvalget kan herudover til enhver tid vedtage, at der skal indkaldes til og afholdes ekstraordinær generalforsamling i selskabet Billund Vand & Energi A/S med henblik på behandling af et eller flere specifikt angivne emner.

Generalforsamlinger afholdes som en integreret del af et økonomiudvalgsmøde, men således at der efter gældende selskabslovgivning og selskabets vedtægter er sket indkaldelse til og udsendt dagsorden og materiale til brug for afholdelsen af generalforsamlingen. Behov for materiale og eventuel fravigelse af frister og formkrav koordineres i fornødent omfang konkret mellem ledelsen i Billund Vand og Økonomiforvaltningen i Billund Kommune.

7. Bestyrelsesmedlemmer

Billund Vand & Energi har siden etableringen af koncernen haft en bestyrelse bestående af kommunalbestyrelsesmedlemmer samt yderligere ét bestyrelsesmedlem (formanden), som er valgt af kommunalbestyrelsen uden for dennes kreds ud fra det kriterium, at bestyrelsesformanden skal have størst mulig kompetence og erfaringsgrundlag i forhold til at varetage den overordnede ledelse af aktieselskaber.

Efter etableringen af koncernen er der i henhold til Vandsektorloven indført krav om valg af forbrugerrepræsentation i selskaberne Billund Vand A/S og Billund Spildevand A/S, hvilket er implementeret på en sådan måde, at de af forbrugerne valgte repræsentanter også er indvalgt som generalforsamlingsvalgte medlemmer i de øvrige selskaber i koncernen med henblik på at opnå en enhedsledelse i koncernen (hvilket bl.a. giver administrative lettelser i forbindelse med forberedelsen af og afholdelsen af bestyrelsesmøderne).

Billund Kommune ønsker indtil videre at fastholde ovennævnte model ved fremtidige valg af bestyrelsesmedlemmer i Billund Vand & Energi. Det bemærkes, at Billund Kommune har en klar forventning om, at de bestyrelsesmedlemmer, som formelt vælges på generalforsamlingen i selskabet Billund Vand & Energi A/S, også bliver valgt formelt på generalforsamlingerne i alle med selskabet Billund Vand & Energi A/S koncernforbundne selskaber, dels med henblik på opretholdelsen af en enhedsledelse i koncernen, og dels med henblik på bevarelsen af balancen i den underliggende politiske konstitueringsaftale.

Bestyrelsen for Billund Vand & Energi A/S skal til enhver tid følge de lovgivningsbestemte principper for bestyrelser og medlemmer heraf defineret i selskabs- og forvaltningslovgivningen. Kommunen ønsker desuden at be-

styrelsen for Billund Vand & Energi arbejder med og forholder sig til anvisningerne i "Kodeks for god selskabsledelse i kommunale forsyningsselskaber".

8. Implementering og revision

Nærværende ejerstrategi er vedtaget af Billund Kommune på kommunalbestyrelsesmøde den 27. juni 2023 og træder i kraft fra vedtagelsesdatoen. Økonomiudvalgets og forvaltningens varetagelse af ejerskabet til – og samarbejdet med – Billund Vand & Energi sker i overensstemmelse med intentionen og målsætningerne i ejerstrategien, indtil denne eventuelt måtte blive revideret af det til enhver tid siddende økonomiudvalg.

Økonomiudvalget evaluerer som minimum hvert 4. år, om der måtte være behov for en revision af ejerstrategien. Denne evaluering foretages første gang ca. 2 år efter afholdelsen af det førstkommende kommunalvalg.

Den til enhver tid gældende ejerstrategi kommunikeres straks efter vedtagelsen til ledelsen i Billund Vand & Energi, således at ledelsen af Billund Vand & Energi til enhver tid er bekendt med kommunens strategi for og ønsker til Billund Vand & Energi.

9. Vedtagelse og underskrift

Således vedtaget på kommunalbestyrelsesmøde i Billund Kommune den 27. juni 2023.

På Kommunalbestyrelsens vegne:

Borgmester Stephanie Storbak